

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA****Codi:** 35529**Nom:** Fi de segle, noucentisme i avantguardes en la literatura espanyola**Cicle:** Grau**Crèdits ECTS:** 6**Curs acadèmic:** 2025-26**TITULACIONS**

Titulació	Centre	Curs	Període
1003 - Grau Estud. Hispànics, Lleng.Espan.i Literat.	Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació	3	Segon quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
1003 - Grau Estud. Hispànics, Lleng.Espan.i Literat.	Literatura Espanyola moderna i contemporània II	OPTATIVA

COORDINACIÓ

CANDEL VILA MARIA CONSUELO

RESUM

L'assignatura *Fi de segle, Noucentisme i Avantguardes en la literatura espanyola* s'insereix en el mòdul *Literatura Espanyola Moderna i Contemporània II* i en la matèria *Literatura*, destinada al desenvolupament de competències generals d'un graduat o graduada en la branca acadèmica d'Humanitats i, dins d'ella, en el *Grau d'Estudis Hispànics: llengua espanyola i les seues literatures*. Està concebuda amb caràcter optatiu per a aportar als estudiants competències en el coneixement de la literatura espanyola contemporània a través d'una selecció de textos, atenent les seues pràctiques socials i discursives, així com a les seues connexions culturals.

Aquesta assignatura té en compte especialment l'Objectiu de Desenvolupament Sostenible (ODS) 5, la defensa i el foment de la igualtat de gènere.

CONEIXEMENTS PREVIS**RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ**

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

Ningú

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENTATGE

-

Aplicar tecnologies de la informació i la comunicació, eines informàtiques, locals o en xarxa en l'àmbit filològic.

Avaluar críticament l'estil d'un text i per a formular propostes alternatives.

Conèixer i aplicar els corrents i metodologies de la teoria i crítica literàries.

Conèixer l'evolució històrica de la literatura i el teatre en espanyol.

Conèixer la literatura i el teatre en llengua espanyola.

Coneixer les tècniques i mètodes d'anàlisi en textos literaris i no literaris i la seua aplicació en l'àmbit de l'espanyol.

Demostrar un compromís ètic en l'àmbit filològic, centrant-se en aspectes tals com la igualtat de gèneres, la igualtat d'oportunitats, els valors de la cultura de la pau i els valors democràtics i els problemes mediambientals i de sostenibilitat així com el coneixement i l'apreciació de la diversitat lingüística i la multiculturalidad.

Elaborar correctament i adequadament textos orals i escrits de diferent tipus.

Identificar problemes i temes d'investigació i avaluar la seua rellevància en l'àmbit de la llengua, la literatura i el teatre en espanyol.

Que els estudiants hagen demostrat posseir i comprendre coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé descansa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda del seu camp d'estudi.

Que els estudiants hagen desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per a emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.

Que els estudiants puguem transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.

Que els estudiants tinguem la capacitat d'arreglar i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seua àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguen una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.

Treballar en equip en entorns relacionats amb la filologia i desenvolupar relacions interpersonals.

Treballar i aprendre de manera autònoma i de planificar i gestionar el temps de treball.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. La crisi de fi de segle. El Modernisme. Corrents literaris a Europa. El Decadentisme i el Simbolisme.

2. El Modernisme a Espanya. La Generació del 98. Les novel·les regeneracionistes.

3. La paraula en el temps. Antonio Machado y el simbolisme.

4. Del modernisme a la poesia pura. Juan Ramón Jiménez y la poesia essencial.

5. El Noucentisme. La novel·la lírica i la novel·la intel·lectual.

6. Avantguardes a Espanya: recepció i característiques.

Aquests continguts es plasmen en els resultats d'aprenentatge següents:

- Tenir la capacitat de discriminar les pràctiques socials i discursives dels escriptors espanyols de la primera meitat del segle XX i les connexions culturals de les seves obres.
- Ser capaç d'identificar les característiques d'una obra literària, la seva adscripció a les diferents corrents estètics i ideològics i les seves transformacions.
- Ser capaç d'aplicar la metodologia i la terminologia de la teoria i la crítica literària en l'anàlisi dels discursos literaris.
- Tenir la capacitat d'usar la llengua espanyola per expressar correctament i adequadament judicis crítics en diferents contextos de comunicació i difusió.

- Ser capaç d'analitzar críticament i reflexivament textos diversos, atenent els factors constitutius del llenguatge i la seva relació amb altres discursos.
- Tenir capacitat d'utilitzar el coneixement adquirit per identificar temes de recerca i valorar-ne la rellevància.
- Tenir capacitat de manejar informació bibliogràfica pertinent, especialitzada i actualitzada.
- Tenir capacitat d'utilitzar les produccions literàries per reflexionar sobre diferents problemàtiques rellevants en la societat actual.
- Ser capaç d'aplicar els coneixements sobre textos literaris en contextos especialitzats i acadèmics per identificar temes de recerca rellevants.
- Ser capaç d'organitzar de manera autònoma un projecte filològic propi de recerca.
- Ser capaç d'usar adequadament la terminologia clau de l'anàlisi literària i lingüística, basada en el desenvolupament contemporani de la crítica, la teoria literària i la tradició filològica.
- Ser capaç de fer cerques d'informació a la xarxa, d'utilitzar bases de dades especialitzades i de manejar espais d'informació complexos.
- Ser capaç de demostrar una actitud activa, positiva i creativa a la feina cooperativa.
- Ser capaç de desenvolupar l'autonomia personal en la planificació de tasques.

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Teoria	60,00
Total hores	60,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	0,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	30,00
Estudi i treball autònom	60,00
Preparació de classes	0,00
Preparació d'activitats d'avaluació	0,00
Resolució de casos pràctics	0,00
Total hores	90,00

METODOLOGIA DOCENT

La metodologia de l'aprenentatge s'articula en les següents activitats formatives:

1) **Continguts teòrics.** Activitats formatives presencials: classes lectives teòriques sobre els apartats del programa. Presentació dels autors, context històric, estat de la qüestió i acostament crític. Per a l'adequat

seguiment d'aquestes classes, es recomana l'estudi de la bibliografia complementària.

2) **Continguts pràctics.** Activitats formatives presencials: classes lectives pràctiques sobre els textos de lectura obligatòria i la bibliografia. El professor o professora podrà recomanar la lectura prèvia o simultània d'altres textos que suscitin la discussió.

3) **Activitats formatives no presencials:** tutories col·lectives o personalitzades amb la finalitat de resoldre dubtes sobre els continguts explicats; sessions per a planejar treballs finals i ampliar la bibliografia i ampliar; possible assistència a altres activitats formatives complementàries.

Aquesta assignatura participa en el Projecte d'Innovació Educativa Consolidat DTD-ILAB: Aprenentatge col·laboratiu per projectes interdisciplinaris (tercera fase) aprovat pel Servei de Formació Permanent i Innovació Educativa de la Universitat de València

AVALUACIÓ

La qualificació final serà la suma de les qualificacions obtingudes en els conceptes següents, descrits en punts i percentatges:

ACTIVITAT AVALUADA	PUNTS %	
1. Assistència a classes i participació en activitats formatives presencials i no presencials	3	30
2. Examen i/o treball final	7	70
TOTAL	10	100

L'avaluació de l'aprenentatge dels estudiants es durà a terme, atesos els objectius generals de l'assignatura i a les competències específiques i destreses assenyalades, mitjançant els criteris següents:

1) Valoració de l'assistència i participació activa en les activitats formatives presencials i en les tutories. El

professor establirà els criteris que consideri pertinents per a qualificar l'assistència i participació dels estudiants i de les estudiants.

2) Realització d'un examen final en què l'estudiant demostrarà que ha llegit i comprès els textos estudiats en classe, i que ha adquirit els coneixements, destreses, així com la capacitat d'exposició, argumentació i aprenentatge crític dels continguts de l'assignatura.

Per a superar el curs, l'estudiant haurà de presentar obligatòriament el Treball de recerca en la convocatòria a la qual es presente a l'examen. No s'acceptaran treballs fora de la data d'examen.

En el cas que l'examen no siga superat i l'estudiant haja de presentar-se a la segona convocatòria, la professora conservarà la nota del Treball i no serà necessari tornar a presentar-lo. En el cas de suspendre també el Treball de recerca en la primera convocatòria, l'estudiant podrà recuperar-lo en la segona convocatòria.

Com a mitjà per a l'avaluació i per a la comunicació dels resultats d'aquesta, es podrà fer ús de la plataforma *Aula Virtual*.

El sistema general de qualificacions seguirà la normativa de la Universitat de València aprovada pel *Consell de Govern* del 30/5/2017-ACGUV108/2017.

L'honestetat intel·lectual és vital en els comunitats acadèmiques, i per a la justa avaluació del treball de l'alumnat. Tots els treballs presentats en aquest curs han de ser d'autoria original. No s'admetran treballs en els quals és faça ús de col·laboració fraudulenta o la composició amb ajuda d'intel·ligència artificial (ChatGPT o altres).

BIBLIOGRAFIA

Bàsiques

Pío Baroja: *El árbol de la ciencia*. Miguel de Unamuno: *Niebla*.

Antonio Machado: *Soledades, Galerías y otros poemas*. Edición de Geoffrey Ribbans, Madrid, Cátedra.

Juan Ramón Jiménez: *Rimas. Arias tristes. Jardines lejanos. Elejías puras*. En su defecto, puede leerse *Antología poética*, J. Blasco, Madrid, Cátedra, 1993 o *Segunda antología poética* (1898-1918), J. Urrutia, Madrid, Espasa-Calpe, 1993.

Gabriel Miró: *Nuestro Padre San Daniel*.

Federico García Lorca: *Poeta en Nueva York* / José Díaz Fernández: *La Venus mecánica*.

Complementàries

Balakian, A. *El movimiento simbolista*, Madrid, Guadarrama, 1969.

Díaz Plaja, G. *Modernismo frente a noventa y ocho*, Madrid, Espasa Calpe, 1966.

Gullón, R. *Direcciones del Modernismo*, Madrid, Gredos, 1963.

—, *La invención del 98 y otros ensayos*, Madrid, Gredos.

Olivio Jiménez, José, *El simbolismo*, Madrid, Taurus.

Hauser, A., *Historia social de la literatura y del arte*.

Litvak, Lily (ed.): *El Modernismo. El escritor y la crítica*. Madrid, Taurus, 1975 (1ª ed.).

Mainer, José-Carlos: *La Edad de Plata (1902-1939). Ensayo de interpretación de un proceso cultural*. Madrid, Cátedra, 1981.